

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ КОМПЛЕКС
"ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОГО СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ"
НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ
"КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ
СІКОРСЬКОГО"
КАФЕДРА МАТЕМАТИЧНИХ МЕТОДІВ СИСТЕМНОГО АНАЛІЗУ

РОЗРАХУНКОВА РОБОТА
з теми "Регресійний аналіз"

Виконав студент групи
КА-81 Фордуй Нікіта
Перевірила Каніовська І.Ю.

Київ 2020

Зміст

1	Завдання 1	2
1.1	Завдання	2
1.2	Аналіз вибірки та вибір регресійної моделі	3
1.3	Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі	3
1.4	Перевірка адекватності побудованої моделі	4
1.5	Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра	4
1.6	Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці	5
1.7	Висновки	6
2	Завдання 2	7
2.1	Завдання	7
2.2	Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі	8
2.3	Перевірка адекватності побудованої моделі	9
2.4	Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра	9
2.5	Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці	9
2.6	Висновки	11
3	Завдання 3	12
3.1	Завдання	12
3.2	Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі	14
3.3	Перевірка адекватності побудованої моделі	14
3.4	Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра	15
3.5	Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці	15
3.6	Висновки	17

1 Завдання 1

1.1 Завдання

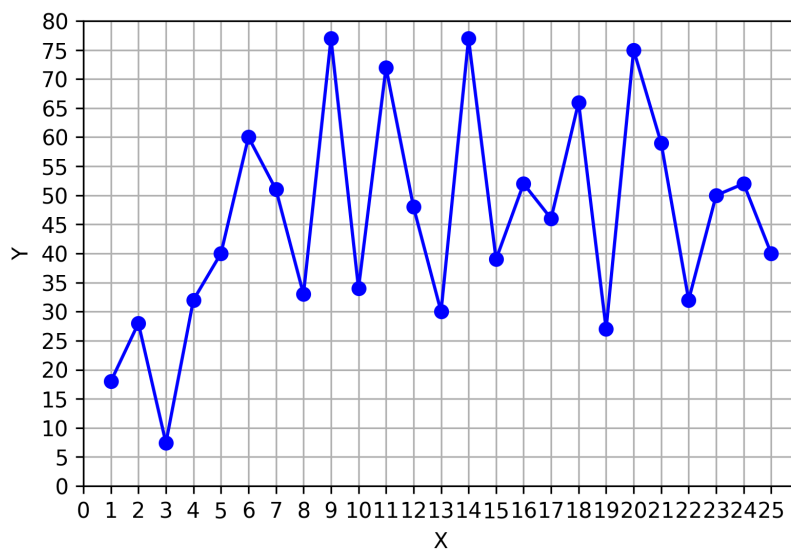
1. Провести аналіз вибірки та вибрати підходящу лінійну регресійну модель.
2. За методом найменших квадратів знайти оцінки параметрів вибраної моделі.
3. На рівні значущості $\alpha = 0,05$ перевірити адекватність побудованої моделі.
4. Для самого малого значення параметра побудованої моделі на рівні значущості $\alpha = 0,05$ перевірити гіпотезу про його значущість.
5. Побудувати прогнозований довірчий інтервал з довірчою ймовірністю $\gamma = 0,95$ для середнього значення відклику та самого значення відклику в точці $x = 16$.
6. Написати висновки.

X	Y
1	18
2	28
3	7.4
4	32
5	40
6	60
7	51
8	33
9	77
10	34
11	72
12	48
13	30
14	77
15	39
16	52
17	46

X	Y
18	66
19	27
20	75
21	59
22	32
23	50
24	52
25	40

1.2 Аналіз вибірки та вибір регресійної моделі

Розглянемо розташування значень відкликів Y на площині:

За розташуванням значень відкликів на площині стає зрозуміло, що залежність є нелінійна і схожа на квадратичну. Тому розглянемо модель $f(x) = \beta_0 + \beta_1 x + \beta_2 x^2$

1.3 Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі

Матриця плану для вибраної моделі матиме вигляд:

$$F = \begin{pmatrix} 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 2 & \dots & 25 \\ 1^2 & 2^2 & \dots & 25^2 \end{pmatrix}^T \quad (1)$$

Після цього використовуємо матрицю F для знаходження інформаційної матриці Фішера $A = FF^T$ та дисперсійну матрицю Фішера A^{-1} ; обидві з них мають розмір 3×3 . Обчислені матриці наведені у додатку 1.

Знайдемо значення оцінок параметрів регресійної моделі за формулою:

$$\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* = A^{-1} F^T \vec{\eta}_{\text{знач.}}, \quad (2)$$

де $\vec{\eta}_{\text{знач.}} = (18, 28, \dots, 40)^T$ - вектор значень відкликів. Отримаємо $\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* \approx (14.87, 5.24, -0.17)^T$. Тоді сама модель матиме вигляд:

$$f^*(x) = 14.87 + 5.24x - 0.17x^2 \quad (3)$$

1.4 Перевірка адекватності побудованої моделі

Перевіряємо на рівні значущості $\alpha = 0.05$ адекватність побудованої моделі. Задля перевірки побудованої регресійної моделі скористаємось тим факт, що випадкова величина

$$\gamma = \frac{(\sigma^2)^{**}}{D_{\eta}^{**}} \sim F(n - m, n - 1) \quad (4)$$

У нашому випадку $n = 25, m = 3 \Rightarrow$ статистика γ буде розподілена за законом Фішера-Снедекора із 22 та 24 ступенями вільності відповідно. Критична область при саме такому виборі статистики критерію буде правостороння, тому знайдемо межу критичної області з виразу $\mathbb{P}(\gamma > t) = \alpha$, $t_{\text{кр.}} = 2.03$; $\gamma_{\text{знач.}} \approx 0.01 < t_{\text{кр.}}$. Таким чином гіпотеза про адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 не протирічить дослідним даним.

1.5 Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра

Перевіримо гіпотезу про значущість параметра для $(\beta_2^*)_{\text{знач.}} = -0.17$ на рівні значущості $\alpha = 0.05$. Основна гіпотеза $H_0 : \beta_2 = 0$ проти лівосторонньої альтернативи $H_1 : \beta_2 < 0$, відповідно, критична область - лівостороння. Для перевірки гіпотези скористаємося статистикою:

$$\gamma = \frac{\beta_2^*}{\sqrt{(\sigma^2)^{**} a_{22}}} \sim St_{n-m} \quad (5)$$

З таблиці розподілу Стюдента з $n - m = 22$ ступенями вільності отримуємо критичне значення $t_{\text{кр.}} = 1.717$. Знаходимо $(\sigma^2)^{**} \approx 3.48$, $a_{22} = (A^{-1})_{22} \approx 1.858 \cdot 10^{-5}$. Отримуємо $\gamma_{\text{знач.}} \approx -20.933$. Т.я. $\gamma_{\text{знач.}} < t_{\text{кр.}}$, то основна гіпотеза H_0 відхиляється на користь альтернативної. Таким чином, параметр β_2 є значущим, залишаємо побудовану модель незмінною.

1.6 Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці

Будуватимемо довірчий інтервал для середнього значення відклику та самого значення відклику в точці $x = 26$.

Спочатку побудуємо прогнозований довірчий інтервал для середнього значення відклику з довірчою ймовірністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою :

$$\zeta = \frac{f^*(x) - f(x)}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}}} \sim St_{n-m} = St_{22} \quad (6)$$

Довірчий інтервал для середнього значення відклику матиме вигляд :

$$\left(f^*(x) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(x)^T A^{-1} \vec{x}}, f^*(x) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}} \right) \quad (7)$$

Величина t знаходиться з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$; $t_{\text{зн.}} = 2.074$; $(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x} \approx 0.42$.

Таким чином, отримаємо довірчий інтервал для середнього значення відклику в точці $x = 26$ з надійністю $\gamma = 0.95$:

$$(34.85, 39.89) \quad (8)$$

Тепер побудуємо довірчий інтервал для самого значення відклику в точці $x = 26$ з надійністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою:

$$\zeta = \frac{\eta - f^*(x)}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}} \quad (9)$$

Довірчий інтервал матиме вигляд:

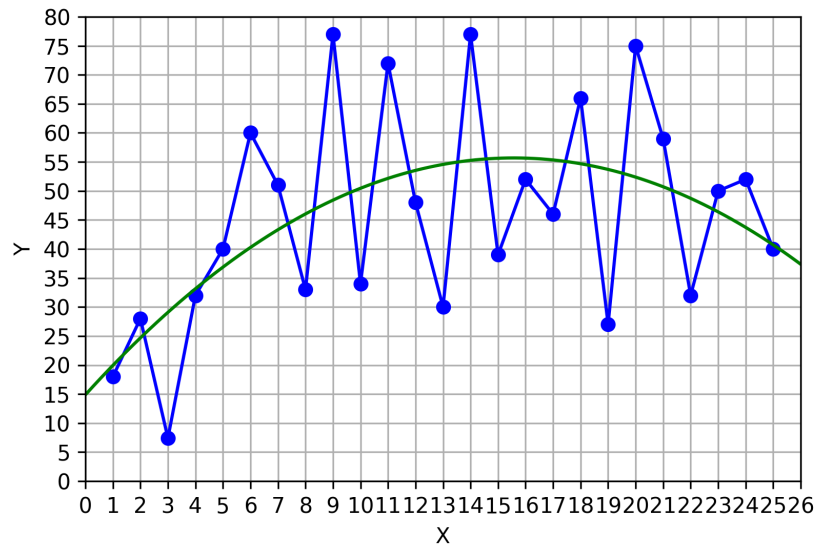
$$\left(f^*(x) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}, f^*(x) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})} \right) \quad (10)$$

де t знаходимо з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$. Всі необхідні нам значення були обчислені. Після усіх розрахунків отримаємо довірчий інтервал:

$$(32.753, 41.989) \quad (11)$$

1.7 Висновки

В ході цієї роботи було побудовано лінійну регресійну модель вигляду $f(x) = \beta_0 + \beta_1 x + \beta_2 x^2$. За допомогою методу найменших квадратів було знайдено оцінки параметрів цієї моделі. Була перевірена адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 та на тому ж самому рівні значущості була перевірена гіпотеза про значущість параметру з найменшим значенням його оцінки. Так як обидві гіпотези не протирічали дослідним даним, то модель залишилася незмінною. В подальшому був побудований довірчий інтервал для значення відклику та середнього значення відклику для значення фактору $x = 26$. Обидва інтервали були побудовані з довірчою ймовірністю 0.95. Необхідні обчислення були виконані за допомогою бібліотек Pandas, Matplotlib та Numpy мови програмування Python. Нижче на графіку зображена побудована лінія регресії:

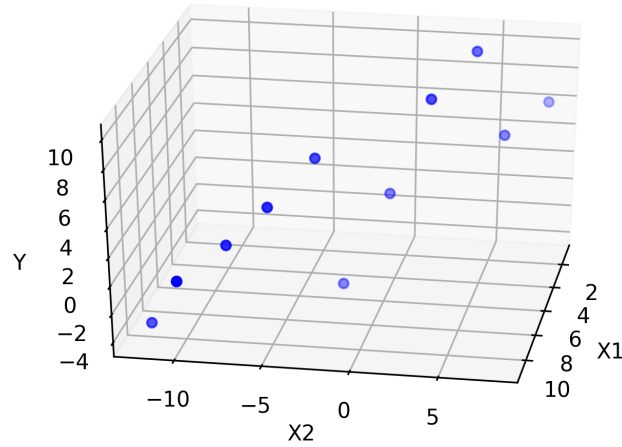
2 Завдання 2

2.1 Завдання

1. За методом найменших квадратів знайти оцінки параметрів двофакторної регресійної моделі.
2. На рівні значущості $\alpha = 0.05$ перевірити адекватність побудованої моделі.
3. Для самого малого значення параметра побудованої моделі на рівні значущості $\alpha = 0.05$ перевірити гіпотезу про його значущість.
4. Побудувати прогнозований довірчий інтервал з довірчою ймовірністю $\gamma = 0.95$ для середнього значення відклику та самого значення відклику в деякій точці.
5. Написати висновки.

№	X_1	X_2	Y
1	1	8	6
2	4	2	8
3	9	-8	1
4	11	-10	0
5	3	6	5
6	8	-6	3
7	5	0	2
8	10	-12	-4
9	2	4	10
10	7	-2	-3
11	6	-4	5

На малюнку нижче зображені значення відкликів у просторі.

2.2 Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі

Матриця плану для вибраної моделі матиме вигляд:

$$F = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 1 & 4 & 9 & \dots & 6 \\ 8 & 2 & -8 & \dots & -4 \end{pmatrix}^T \quad (12)$$

Після цього використовуємо матрицю F для знаходження інформаційної матриці Фішера $A = FF^T$ та дисперсійну матрицю Фішера A^{-1} ; обидві з них мають розмір 3×3 . Обчислені матриці наведені у додатку 1. Знайдемо значення оцінок параметрів регресійної моделі за формулою:

$$\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* = A^{-1}F^T\vec{\eta}_{\text{знач.}}, \quad (13)$$

де $\vec{\eta}_{\text{знач.}} = (6, 8, \dots, 5)^T$ - вектор значень відкликів. Отримаємо $\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* \approx (14, -2, -0.5)^T$. Тоді сама модель матиме вигляд:

$$f^*(x) = 14 - 2x_1 - 0.5x_2 \quad (14)$$

2.3 Перевірка адекватності побудованої моделі

Перевіряємо на рівні значущості $\alpha = 0.05$ адекватність побудованої моделі. Задля перевірки побудованої регресійної моделі скористаємось тим факт, що випадкова величина

$$\gamma = \frac{(\sigma^2)^{**}}{D_{\eta}^{**}} \sim F(n - m, n - 1) \quad (15)$$

У нашому випадку $n = 11, m = 3 \Rightarrow$ статистика γ буде розподілена за законом Фішера-Снедекора із 8 та 10 ступенями вільності відповідно. Критична область при саме такому виборі статистики критерію буде правостороння, тому знайдемо межу критичної області з виразу $\mathbb{P}(\gamma > t) = \alpha$, $t_{\text{кр.}} = 3.07$; $\gamma_{\text{знач.}} \approx 0.021 < t_{\text{кр.}}$. Таким чином гіпотеза про адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 не протирічить дослідним даним.

2.4 Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра

Перевіримо гіпотезу про значущість параметра для $(\beta_2^*)_{\text{знач.}} = -0.5$ на рівні значущості $\alpha = 0.05$. Основна гіпотеза $H_0 : \beta_2 = 0$ проти лівосторонньої альтернативи $H_1 : \beta_2 < 0$, відповідно, критична область - лівостороння. Для перевірки гіпотези скористаємося статистикою:

$$\gamma = \frac{\beta_2^*}{\sqrt{(\sigma^2)^{**} a_{22}}} \sim St_{n-m} \quad (16)$$

З таблиці розподілу Стьюдента з $n - m = 8$ ступенями вільності отримуємо критичне значення $t_{\text{кр.}} = 1.86$. Знаходимо $(\sigma^2)^{**} \approx 0.374$, $a_{22} = (A^{-1})_{22} \approx 0.042$. Отримуємо $\gamma_{\text{знач.}} \approx -3.973$. Т.я. $\gamma_{\text{знач.}} < t_{\text{кр.}}$, то основна гіпотеза H_0 відхиляється на користь альтернативної. Таким чином, параметр β_2 є значущим, залишаємо побудовану модель незмінною.

2.5 Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці

Будуватимемо довірчий інтервал для середнього значення відклику та самого значення відклику в точці $(10, -9)$.

Спочатку побудуємо прогнозований довірчий інтервал для середнього значення відклику з довірчою ймовірністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою :

$$\zeta = \frac{f^*(\vec{x}) - f(\vec{x})}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}}} \sim St_{n-m} = St_8 \quad (17)$$

Довірчий інтервал для середнього значення відклику матиме вигляд :

$$\left(f^*(\vec{x}) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}}, f^*(\vec{x}) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}} \right) \quad (18)$$

Величина t знаходиться з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$; $t_{\text{зн.}} = 2.306$; $(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x} \approx 0.262$.

Таким чином, отримаємо довірчий інтервал для середнього значення відклику в точці $(10, -9)$ з надійністю $\gamma = 0.95$:

$$(-2.22, -0.78) \quad (19)$$

Тепер побудуємо довірчий інтервал для самого значення відклику в точці $(10, -9)$ з надійністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою:

$$\zeta = \frac{\eta - f^*(\vec{x})}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}} \sim St_{n-m} = St_8 \quad (20)$$

Довірчий інтервал матиме вигляд:

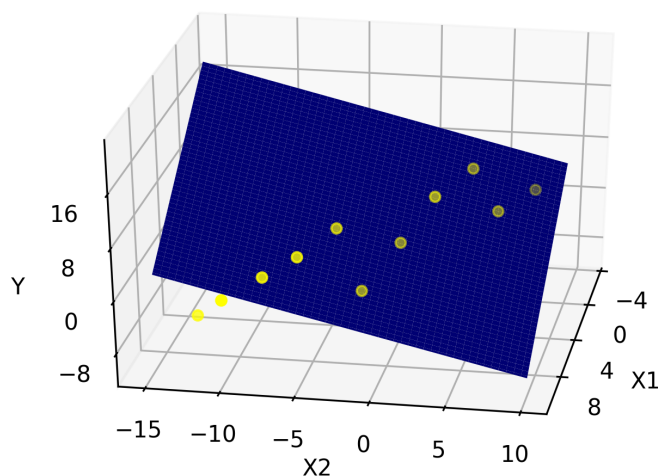
$$\left(f^*(\vec{x}) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}, f^*(\vec{x}) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})} \right) \quad (21)$$

де t знаходимо з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$. Всі необхідні нам значення були обчислені. Після усіх розрахунків отримаємо довірчий інтервал:

$$(-3.09, 0.09) \quad (22)$$

2.6 Висновки

В ході цієї роботи було побудовано двофакторну лінійну регресійну модель вигляду $f(x) = \beta_0 + \beta_1 x_1 + \beta_2 x_2$. За допомогою методу найменших квадратів було знайдено оцінки параметрів цієї моделі. Була перевірена адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 та на тому ж самому рівні значущості була перевірена гіпотеза про значущість параметру з найменшим значенням його оцінки. Так як обидві гіпотези не протирічали дослідним даним, то модель залишилася незмінною. В подальшому був побудований довірчий інтервал для значення відклику та середнього значення відклику в точці (10, -9). Обидва інтервали були побудовані з довірчою ймовірністю 0.95. Необхідні обчислення були виконані за допомогою бібліотек Pandas, Matplotlib та Numpy мови програмування Python. Нижче на графіку зображена побудована поверхня регресії:

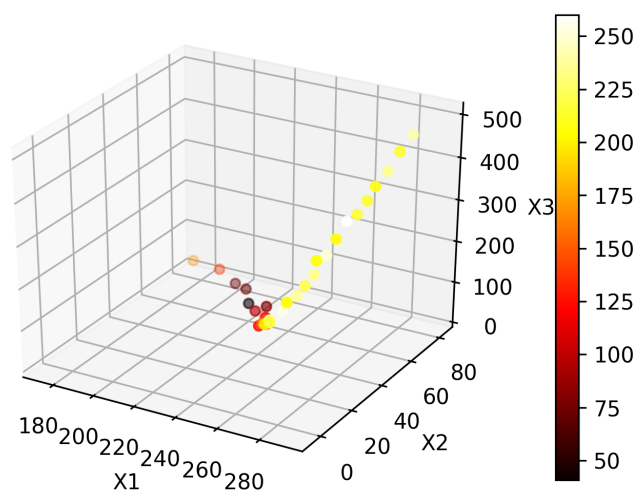
3 Завдання 3

3.1 Завдання

1. За методом найменших квадратів знайти оцінки параметрів трьохфакторної регресійної моделі.
2. На рівні значущості $\alpha = 0.05$ перевірити адекватність побудованої моделі.
3. Для самого малого значення параметра побудованої моделі на рівні значущості $\alpha = 0.05$ перевірити гіпотезу про його значущість.
4. Побудувати прогнозований довірчий інтервал з довірчою ймовірністю $\gamma = 0.95$ для середнього значення відклику та самого значення відклику в деякій точці (точку вибирайте самі).
5. Написати висновки.

№	X_1	X_2	X_3	Y	№	X_1	X_2	X_3	Y
1	173.50	83.00	22.0	169.91	16	281.69	0.00	259.0	254.34
2	194.05	74.25	48.0	138.22	17	283.58	0.00	282.0	205.54
3	209.37	65.00	56.0	69.01	18	285.21	4.00	288.0	238.28
4	221.52	56.25	81.0	72.50	19	286.62	7.00	304.0	222.52
5	231.49	45.00	89.0	40.83	20	287.81	11.00	320.0	235.60
6	239.88	38.25	100.0	96.49	21	288.81	11.00	353.0	208.35
7	247.04	36.00	126.0	82.22	22	289.63	16.00	353.0	249.94
8	253.22	27.25	132.0	115.50	23	290.28	21.00	377.0	208.17
9	258.59	16.00	151.0	126.87	24	290.78	27.00	402.0	260.02
10	263.29	12.25	174.0	160.31	25	291.13	33.00	402.0	217.63
11	267.42	9.00	186.0	159.74	26	291.35	39.00	418.0	216.33
12	271.05	6.25	203.0	215.98	27	291.43	44.00	438.0	208.81
13	274.24	-1.00	223.0	196.75	28	291.40	52.00	452.0	234.50
14	277.06	-1.75	238.0	237.24	29	291.25	60.00	477.0	212.37
15	279.53	-5.00	246.0	217.10	30	291.00	69.00	493.0	241.34

На малюнку нижче зображені значення відкликів у просторі.

Кольорами позначені значення відкликів при відповідних значеннях наших факторів.

3.2 Знаходження за МНК оцінки параметрів вибраної моделі

Матриця плану для вибраної моделі матиме вигляд:

$$F = \begin{pmatrix} 1 & 1 & 1 & \dots & 1 \\ 173.5 & 194.05 & 209.37 & \dots & 291 \\ 83 & 74.25 & 65 & \dots & 69 \\ 22 & 48 & 56 & \dots & 493 \end{pmatrix}^T \quad (23)$$

Після цього використовуємо матрицю F для знаходження інформаційної матриці Фішера $A = FF^T$ та дисперсійну матрицю Фішера A^{-1} ; обидві з них мають розмір 4×4 . Обчислені матриці наведені у додатку 1. Знайдемо значення оцінок параметрів регресійної моделі за формулою:

$$\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* = A^{-1}F^T\vec{\eta}_{\text{знач.}}, \quad (24)$$

де $\vec{\eta}_{\text{знач.}} = (169.91, 138.22, \dots, 241.34)^T$ - вектор значень відкликів. Отримаємо $\vec{\beta}_{\text{знач.}}^* \approx (1314.989, -5.069, -3.686, 1.265)^T$. Тоді сама модель матиме вигляд:

$$f^*(x) = 1314.989 - 5.069x_1 - 3.686x_2 + 1.265x_3 \quad (25)$$

3.3 Перевірка адекватності побудованої моделі

Перевіряємо на рівні значущості $\alpha = 0.05$ адекватність побудованої моделі. Задля перевірки побудованої регресійної моделі скористаємось тим факт, що випадкова величина

$$\gamma = \frac{(\sigma^2)^{**}}{D_{\eta}^{**}} \sim F(n - m, n - 1) \quad (26)$$

У нашому випадку $n = 30, m = 4 \Rightarrow$ статистика γ буде розподілена за законом Фішера-Снедекора із 26 та 29 ступенями вільності відповідно. Критична область при саме такому виборі статистики критерію буде правостороння, тому знайдемо межу критичної області з виразу $\mathbb{P}(\gamma > t) = \alpha$, $t_{\text{кр.}} = 1.84$; $\gamma_{\text{знач.}} \approx 0.0014 < t_{\text{кр.}}$. Таким чином гіпотеза про адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 не протирічить дослідним даним.

3.4 Перевірка гіпотези про значущість найменшого за значенням параметра

Перевіримо гіпотезу про значущість параметра для $(\beta_3^*)_{\text{знач.}} = 1.265$ на рівні значущості $\alpha = 0.05$. Основна гіпотеза $H_0 : \beta_3 = 0$ проти правосторонньої альтернативи $H_1 : \beta_3 > 0$, відповідно, критична область - правостороння. Для перевірки гіпотези скористаємося статистикою:

$$\gamma = \frac{\beta_3^*}{\sqrt{(\sigma^2)^{**} a_{33}}} \sim St_{n-m} \quad (27)$$

З таблиці розподілу Стюдента з $n - m = 26$ ступенями вільності отримуємо критичне значення $t_{\text{кр.}} = 1.706$. Знаходимо $(\sigma^2)^{**} \approx 5.589$, $a_{33} = (A^{-1})_{33} \approx 4.26 \cdot 10^{-5}$. Отримуємо $\gamma_{\text{знач.}} \approx 81.96$. Т.я. $\gamma_{\text{знач.}} > t_{\text{кр.}}$, то основна гіпотеза H_0 відхиляється на користь альтернативної. Таким чином, параметр β_3 є значущим, залишаємо побудовану модель незмінною.

3.5 Довірчий інтервал для середнього значення відклику та значення відклику в точці

Будуватимемо довірчий інтервал для середнього значення відклику та самого значення відклику в точці (230, 46, 90).

Спочатку побудуємо прогнозований довірчий інтервал для середнього значення відклику з довірчою ймовірністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою :

$$\zeta = \frac{f^*(\vec{x}) - f(\vec{x})}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}}} \sim St_{n-m} = St_{26} \quad (28)$$

Довірчий інтервал для середнього значення відклику матиме вигляд :

$$\left(f^*(\vec{x}) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}}, f^*(\vec{x}) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x}} \right) \quad (29)$$

Величина t знаходиться з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$; $t_{\text{зн.}} = 2.056$; $(\vec{x})^T A^{-1} \vec{x} \approx 0.117$.

Таким чином, отримаємо довірчий інтервал для середнього значення відклику в точці (230, 46, 90) з надійністю $\gamma = 0.95$:

$$(91.676, 95) \quad (30)$$

Тепер побудуємо довірчий інтервал для самого значення відклику в точці (230, 46, 90) з надійністю $\gamma = 0.95$. Для цього скористаємось статистикою:

$$\zeta = \frac{\eta - f^*(\vec{x})}{\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}} \sim St_{n-m} = St_{26} \quad (31)$$

Довірчий інтервал матиме вигляд:

$$\left(f^*(\vec{x}) - t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})}, f^*(\vec{x}) + t\sqrt{(\sigma^2)^{**}(1 + (\vec{x})^T A^{-1} \vec{x})} \right) \quad (32)$$

де t знаходимо з рівняння $\mathbb{P}(|\zeta| < t) = 0.95$. Всі необхідні нам значення були обчислені. Після усіх розрахунків отримаємо довірчий інтервал:

$$(88.201, 98.476) \quad (33)$$

3.6 Висновки

В ході цієї роботи було побудовано трьохфакторну лінійну регресійну модель вигляду $f(x) = \beta_0 + \beta_1x_1 + \beta_2x_2 + \beta_3x_3$. За допомогою методу найменших квадратів було знайдено оцінки параметрів цієї моделі. Була перевірена адекватність побудованої моделі на рівні значущості 0.05 та на тому ж самому рівні значущості була перевірена гіпотеза про значущість параметру з найменшим значенням його оцінки. Так як обидві гіпотези не протирічали дослідним даним, то модель залишилася незмінною. В подальшому був побудований довірчий інтервал для значення відклику та середнього значення відклику в точці (230, 46, 90). Обидва інтервали були побудовані з довірчою ймовірністю 0.95. Необхідні обчислення були виконані за допомогою бібліотек Pandas, Matplotlib та Numpy мови програмування Python.